

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tanácsadói hálózatának 2015. december 1. és 2016. november 30. között végzett munkájáról

A **NFA-KA-NGM - 1/2015/TK/18** számú támogatási szerződés a fent megjelölt időszakban a tanácsadói hálózat működtetésére **6 egész státuszú tanulószerveződéses tanácsadó** foglalkoztatását biztosította kamaránk számára. A területhez kapcsolódó feladatok ellátásában **egy fél státuszú tanulószerveződéses koordinátor, valamint egy fél státuszú tanácsadói adminisztrátor** működött közre. A támogatási szerződés által nyújtott lehetőségekkel élve, az érintett időszakban az alábbi személyi változások történtek:

A bevezetésre került képzőhely-ellenőrzési referens és tanulószerveződéses koordinátori munkakörök betöltése miatt a korábban foglalkoztatott 6 tanácsadó kolléga közül ketten 2016. február 1-jétől fél-fél státuszban látták el a feladathoz kapcsolódó teendőket, ezért lehetőségünk nyílt egy újabb kolléga felvételére. Papp Helén 2016. február 1-jétől erősítette a Folmeg Mónika, Janzsó Katalin, Nagy Krisztina Donatella, Némethné Szuklits Eszter, Pezenhofer-Horváth Zsanett és Vargáné Krug Ágnes által alkotott tanácsadói csapatot.

2015. decemberében Tertákné Kóczán Katalin, míg 2016. január 1-jétől Tóthné Kiss Tímea látta el az adminisztrátori teendőket.

Statisztikai adatok

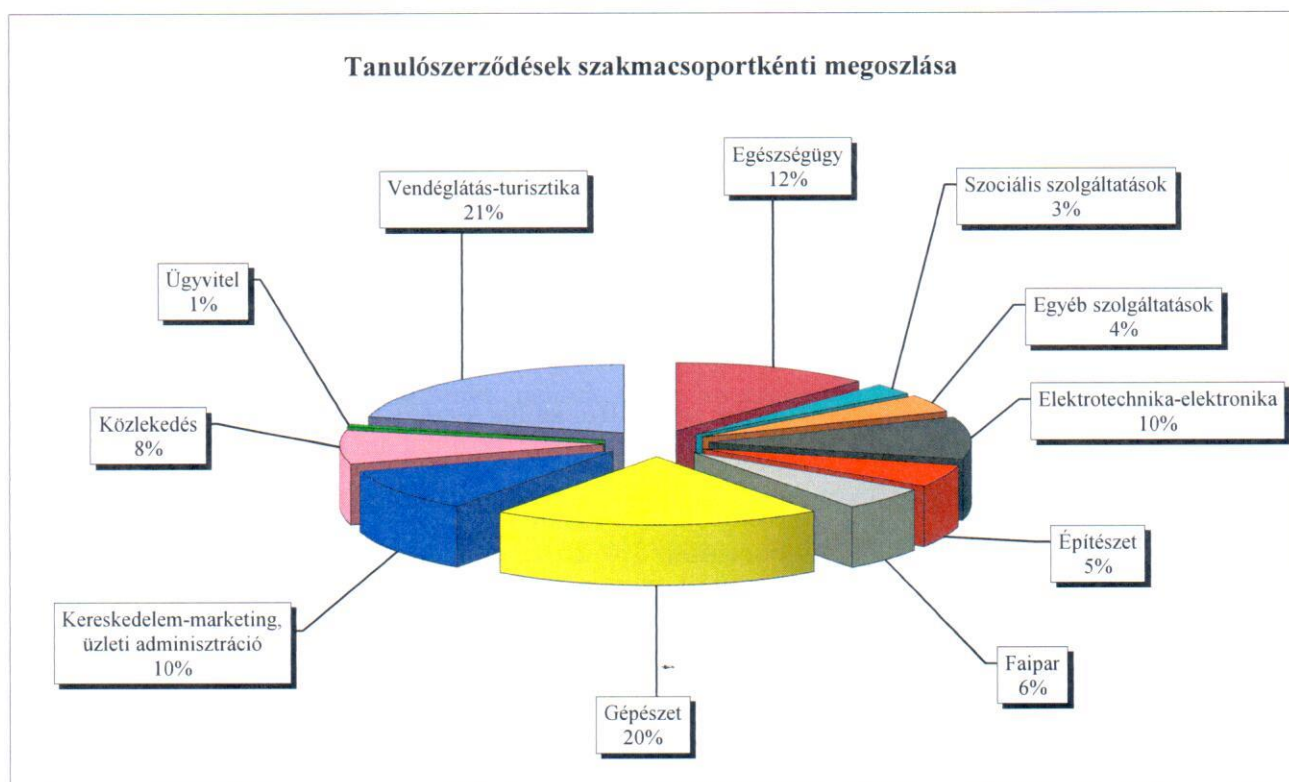
(Időszak: 2015. december 1. – 2016. november 30.)

A tanácsadói hálózat tevékenységének összefoglalása a számok tükrében:

Képzőhely látogatások száma	323	
Potenciális képzőhely látogatások száma	190	
Iskolalátogatások száma	131	
Személyes tanácsadások száma	223	
Iskolai tájékoztatás, előadás	65	
Rendezvényen való részvétel	112	
Gondozott tanulószerveződések száma (2015. november 30. állapot)	1546	
Gondozott tanulószerveződések száma (2016. november 30. állapot)	1375	
	Szakképző	Ágazat
Hatályos együttműködési megállapodások száma (2015. nov. 30. állapot)	49	8
Hatályos együttműködési megállapodással érintett tanulók száma (XI. 30.)	126	15
Hatályos együttműködési megállapodással érintett szervezetek száma (XI. 30.)	45	8
Hatályos együttműködési megállapodással érintett iskolák száma (XI. 30.)	10	5
Hatályos együttműködési megállapodások száma (2016. nov. 30. állapot)	35	11
Hatályos együttműködési megállapodással érintett tanulók száma (XI. 30.)	49	33
Hatályos együttműködési megállapodással érintett szervezetek száma (XI. 30.)	33	11
Hatályos együttműködési megállapodással érintett iskolák száma (XI. 30.)	7	5

Az 1. számú táblázat a megelőző időszak és a jelenleg hatályos tanulószerveződések számát is tartalmazza. A korábbi ciklus adataihoz képest csökkent az általunk gondozott tanulószerveződések száma. Ennek oka, hogy a 2015/2016-os tanévben egyszerre fejezték be tanulmányaikat a kifutó rendszerű 2+2-es képzési formában tanulók, valamint az elsőként végzős 3 éves duális szakképzésben résztvevő diákok. A demográfiai adatok alakulását, a felsőbb évfolyamba lépők létszámadatait figyelembe véve, valamint a beiskolázási adatok alapján sajnos nem pótolható a kieső létszám. Térségünkben tovább nehezíti a helyzetet, hogy egyházi fenntartású iskolák újabb gimnáziumi osztályokat indítottak az elmúlt években.

A hatályos együttműködési megállapodások száma, a kapcsolódó tanulói létszám és a közreműködő szervezetek száma is csökkent a megelőző időszakhoz viszonyítva.

1. számú diagram

A fenti ábra a 2016. november 30-án hatályos tanulószerveződések szakmacsoportos megoszlását szemlélteti. Az egyes szakmacsoportok százalékos részaránya a 2015. novemberi adatokhoz viszonyítva a következő változásokat mutatja: a tanulószerveződések legnagyobb arányát változatlanul a vendéglátás-turisztika (21%) és a gépészet (20%) szakmacsoport, míg jelentős mértékét az elektrotechnika-elektronika (10%) és a kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció (10%) szakmacsoport szerveződései teszik ki. Az előző időszakhoz viszonyítva az elektrotechnika-elektronika szakmacsoport kivételével a felsorolt szakmacsoportok részarányai jelentős változás mutatnak. A gépészet területén növekedés, míg a kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció és a vendéglátás-turisztika esetében csökkenés tapasztalható. A korábbi informatika szakmacsoport helyett az ügyvitel területén kötött néhány tanulószerveződés.

A tanulószerveződések szakképesítéssenkénti megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

Szakmacsoport	Szakképesítés	Tanulók száma	Összesen (fő)	Szakmacsoport %-os megoszlása
Egészségügy	Ápoló	16	168	12%
	Egészségügyi asszisztens	23		
	Fogászati asszisztens	20		
	Fogtechnikus	14		
	Fogtechnikus gyakornok	16		
	Gyakorló ápoló	29		
	Gyakorló csecsemő és gyermekápoló	18		
	Gyakorló mentőápoló	7		
	Gyógy- és sportmasször	25		
Szociális szolgáltatások	Szociális gondozó és ápoló	37	37	3%
Egyéb szolgáltatások	Fodrász	18	57	4%
	Gyakorló fodrász	9		
	Gyakorló kozmetikus	11		
	Kozmetikus	19		
Elektrotechnika-elektronika	Automatikai technikus	56	139	10%
	Elektronikai technikus	6		
	Villanyszerelő	77		
Építész	Ács	5	71	5%
	Bádogos	8		
	Festő, mázoló és tapétázó	22		
	Kőműves és hidegburkoló	36		
Faipar	Asztalos	64	76	6%
	Faipari technikus	2		
	Kárpitos	10		
Gépészet	CNC gépkezelő	2	278	20%
	Gépi forgácsoló	115		
	Hegesztő	37		
	Ipari gépész	36		
	Központifűtés- és gázhálózat-rendszer-szerelő	14		
	Mechatronikai technikus	35		
	Szerszámkészítő	39		
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	Eladó	62	142	10%
	Kereskedő	1		
	Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	31		
	Logisztikai ügyintéző	48		
Közlekedés	Autóelektronikai műszerész	12	111	8%
	Autószerelő	51		
	Autótechnikus	15		
	Járműfényező	12		
	Karosszérialakatos	19		
	Motorkerékpár szerelő	2		
Ügyvitel	Ügyviteli titkár	7	7	1%
Vendéglátás - turisztika	Cukrász	40	289	21%
	Konyhai kisegítő	5		
	Pincér	104		
	Shakács	107		
	Turisztikai szervező, értékesítő	1		
	Vendéglátásszervező-vendéglős	24		
	Vendéglős	8		
ÖSSZESEN		1375	1375	100%

2. számú táblázat

A 2. számú táblázat megmutatja, hogy a gyakorlati képzést szervező szervezetek legnagyobb létszámban gépi forgácsoló (8,4%), szakács (7,8%), pincér (7,6%), jelentősebb mértékben villanszerelő (5,6%), asztalos (4,7%), eladó (4,5%), valamint közepes létszámarányban automatikai technikus (4,1%), autószerelő (3,7) és logisztikai ügyintéző (3,5%) szakképesítésekben képeznek tanulókat tanulószervezővel. Hatályos tanulószervezőink legkisebb százalékát a kereskedő, turisztikai szervező, értékesítő, valamint a motorkerékpár szerelő, a faipari technikus és a CNC gépkezelő szakképesítések szervezői teszik ki. Első esetekben mindösszesen 1-1, továbbiakban 2-2 tanuló gyakorlati képzése valósul meg tanulószervezővel egyénenként.

Az elmúlt időszak tapasztalatai

A törvényi változás következtében a **felnőttoktatás**ba beiskolázott tanulók külső gyakorlati helyszínén történő elhelyezése jelent meg új feladatként - a kamarai garanciavállalásban való érintettség okán. A Szakképzési Centrumokkal 2016. februárjában folytatott egyeztető megbeszélés alkalmával a főigazgatók a következőket jelezték a téma kapcsán: a felnőttoktatáshoz kapcsolódó támogatás elméleti és gyakorlati képzésének normatívái olyan aránytalan mértékűek, hogy amennyiben a tanulók gyakorlati képzése teljes létszámban külső helyszínén valósul meg, nem tudják elindítani a képzéseket a későbbiekben. Ennek oka, hogy az elméleti rész megvalósítására igényelhető támogatási összegből kivitelezhetetlen a képzés lebonyolítása. Sajnálattal tapasztaltuk - valószínűsíthetően az előzőekben részletezett ok miatt -, hogy az iskolák képviselői a 2016/2017-es tanév őszén a felnőttoktatás esti munkarendjében indított képzéseikről nem tájékoztatták kamaránkat. Sőt az is előfordult, hogy az adatszolgáltatásra irányuló kérésünknek nem, vagy csak többszöri kérésre tettek eleget. A kamarai garanciavállaláshoz kapcsolódó kötelezettségünknek azonban csak a szükséges információk birtokában tudunk eleget tenni, melynek teljesítése ebben a képzési formában egyébként sem egyszerű feladat, ugyanis a felnőttoktatás esti munkarendjébe beiskolázott tanulók gyakorlatának időbeosztása - főleg ha a tanuló főállásban munkavállaló is - komoly nehézségeket okoz a képzők számára. Ettől függetlenül a tanácsadó kollégák mindent elkövettek a felnőttek elhelyezésének biztosítása érdekében is. Ennek eredményeként nagyobb létszámban sikerült ápoló, gyakorló ápoló, közműves és hidegburkoló, szociális gondozó és ápoló, valamint villanszerelő tanulók kihelyezése külső gyakorlati képzőhelyre.

A **kamarai garanciavállaláshoz** kapcsolódó feladataink ellátásának megkönnyítése érdekében az idei évben március 31-ig megtörtént a gazdálkodó és egyéb szervezetek képzési igényeinek elsődleges felmérése, amelynek köszönhetően képet kaphattunk a nyilvántartott, valamint az újonnan bekapcsolódó szervezetek szándékairól.

Ebben a támogatási időszakban érzékelhető volt az **összefüggő gyakorlatra irányuló együttműködési megállapodások** megnövekedett mennyisége, hiszen a 2015/2016-os tanévben az ágazati szakközépiskolai tanulók 9., 10. és 11. évfolyamos diákjai is érintettek voltak az együttműködési megállapodásokban.

Tanulószerződéses tanácsadóink változatlanul szakmacsoportos-, illetve szakképesítésenkénti elosztás szerint gondozták a tanulószerződéseket és együttműködési megállapodásokat.

Változatlanul fontosnak tartjuk a Szakképzési Centrumok vezetőivel, tagintézményeinek vezetőivel, a KLIK vezetőivel, valamint a szakközépiskolák és szakgimnáziumok igazgatóival, gyakorlati oktatásvezetőivel kialakított jó kapcsolat fenntartását.

Egyes szakmacsoportokhoz kapcsolódó tapasztalatok

Egészségügy és Szociális szolgáltatások

Az **Egészségügy** és a **Szociális szolgáltatások** szakmacsoportokba tartozó szakképesítésekben két új képzőhely gyakorlati képzésbe történő bevonására került sor a saját dolgozóik képzése érdekében. A szociális intézmények integrációja és a személyi változások miatt adódtak többletfeladatok ebben az időszakban, újabb tanácsadásokra, tájékoztatókra volt szükség.

A tanulószerződéssel képző egyéb szervezetek örömmel fogadták a szakképzési hozzájárulásról szóló törvény 2016. január 1-től hatályos változását, mely a normatív alapú elszámolás egyszerűsödését eredményezte. Azonban a kedvező változás újabb problémát generált számukra, ugyanis azok a szervezetek, amelyek bejelentkeztek a szakképzési hozzájárulásra kötelezettek körébe, azok az együttműködési megállapodás keretében folyó összefüggő gyakorlat normatíváját nem tudják elszámolni és 2016 szeptemberéig az iskola sem téríthette meg költségeiket. Tekintettel munkaerő utánpótlási céljaikra, a 2015/2016-os tanévben még vállalták saját költségen is az összefüggő szakmai gyakorlat lebonyolítását, de az ágazati képzésben lévő tanulók gyakorlata a jövőben veszélybe kerülhet a mostani feltételek mellett. Várják a törvényi változást a probléma megoldására.

Az elméleti és a gyakorlati képzés szabályszerű megkezdését akadályozta, hogy az egészségügyi szakképesítések OKJ változásával kapcsolatos új rendeletek nagyon későn, 2016. augusztus 31-én és 2016. szeptember 16-án jelentek meg. Emiatt a tanulószerződések kötése is később realizálódott, annak ellenére, hogy az iskolával - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Szakgimnázium és Szakközépiskola Szent-Györgyi Albert Tagintézménnyel – és a gyakorlati képzőhellyel – Markusovszky Egyetemi Oktatókórházzal - együttműködve a tanulószerződés kötések előkészítése már a nyár folyamán, a tanulók iskolai beiratkozásával megkezdődött.

Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció

A **kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció** szakmacsoportban a **logisztikai ügyintéző** szakképesítésben gyakorlati képzést folytatók túlnyomórészt pozitív tapasztalatokról számoltak be. Érettségizett „felnőtt” tanulókkal dolgoznak, ezért képességeik megismerését követően önálló feladatvégzést tudnak rájuk bízni és ezáltal hasznos „munkaerőként” jelennek meg a képzők mindennapi tevékenységében. Ezt igazolja az is, hogy akik csak egy tanulót vállaltak szívésségből és eredeti terveik szerint többet nem akartak fogadni, folytatják a gyakorlati képzést, illetve az eredetileg tervezett létszámok helyett magasabb létszámmal kalkulálnak a kapacitásukhoz mérten.

Azok a képzőhelyek, amelyek logisztikai tevékenységet folytatnak, azonban tanulósz szerződéses tanulót nem fogadnak, az összefüggő szakmai gyakorlatok során évről-évre visszatérnek egy-egy tanuló gyakorlati képzésének vállalásával. Ez szintén a pozitív tapasztalatokat erősíti.

A **logisztikai és szállítmányozási ügyintéző** szakképesítésben az előre várt képzőhely-keresési nehézségek és problémák elmaradtak. A korábbi tapasztalatok alapján a logisztikai ügyintéző szakképesítésbe történő túlzott beiskolázás miatt megyszerte problémát jelentett a tanulók elhelyezése, ezért előzetes várakozásaink az új szakképesítésre vonatkozóan is ennek megfelelően alakultak. Ezt megcáfolta, hogy mindössze két iskolában indult szakgimnáziumi képzésben az új szakképesítés, ebből egy osztály tanulói kötöttek tanulósz szerződést a 13. évfolyam kezdetétől. A tanulók könnyen találtak maguknak gyakorlati képzőhelyet, megkeresésük nem ütközött akkora akadályba, mint a korábbi szakképesítésé, valószínűleg ez a nagymértékben csökkent tanulói létszámnak is betudható.

A logisztikai és szállítmányozási ügyintéző szakképesítésben túlnyomórészt olyan gazdálkodó szervezetek fogadták a tanulókat, akik korábban is részt vettek tanulók képzésében.

Fontos megemlíteni, hogy a képzőhelyek jóindulatának köszönhető, hogy az új szakképesítések normatíváira vonatkozó rendelet hiányában is megkötötték a szerződéseket, vállalták a felmerülő költségeket, így a tanulók meg tudták kezdeni szakmai gyakorlatuk letöltését.

Az **eladó** szakképesítés kapcsán a tanulói létszám csökkenése jelent problémát. Számos képzési engedéllyel rendelkező kereskedelmi egység jelezte, hogy örömmel fogadna tanulókat, azonban az egyik – régi képzési hagyományokkal bíró tagintézmény – a 2015/2016-os tanévben már nem tudta elindítani az eladó képzést, míg a másik iskola is csak egy csoporttal számolhatott. A SZOSZSZC Barabás György Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája tudott teljes osztályt indítani. Az igények kielégítését az is nehezíti, hogy az egyik elméleti képzést biztosító iskola változatlanul csak azokat a képzőhelyeket fogadja el a gyakorlat megszerzésére, ahol minden árucsoport megtalálható. Ezzel a kisebb és bizonyos termékek forgalmazására szakosodott üzleteket kizárják a gyakorlati képzésből.

Egyéb szolgáltatások

A **kozmetikus** és **fodrász** szakképesítések vonatkozásában az elméleti képzést biztosító iskola képviselői, valamint a gyakorlati képzők is jelezték, hogy értetlenül állnak a szakképesítések szerkezetének újbóli megváltoztatása előtt.

Az új kozmetikus képzés elindulását megelőzően minden érintett gyakorlati képzőnél nyáron lefolytatásra került az új OKJ szerinti bevezető ellenőrzés, így a tanulósz szerződések kötése is gördülékenyen történt. Míg az új fodrász szakképesítésben az iskola késői jelzése miatt, gyors és rugalmas szervezéssel kellett lefolytatni a bevezető eljárásokat.

A **gépészet szakmacsoportban** megnövekedett létszámmal jelent meg az **ipari gépész** szakma. Megyénkben kettő szakközépiskola is elindította a képzést, így újabb kihívást jelentett számunkra a megfelelő képzőhelyek keresése és képviselőik meggyőzése a gyakorlati képzésbe történő bekapcsolódásról. A szakma összetettsége miatt teljesítési megbízott bevonásával tudják megvalósítani a gyakorlati képzést, így a képzési engedélyek is ennek megfelelően kerültek kiadásra. Azoknak az ismereteknek az átadását, amelyeket a képzőhelyek nem tudtak vállalni, az iskola fogja biztosítani a tanulók számára.

Sikernek könyvelhető el, hogy ebben a szakképesítésben az egyik tanműhellyel rendelkező gyakorlati képzőhely, amely eddig csupán a végzős tanulókkal kötött tanulószerveződést, elsődlegesen a betegségek, hiányzások dokumentálásához kapcsolódó adminisztrációs terhekre hivatkozva, ebben a tanévben minden tanulóval megkötötte a tanulószerveződést. Tanácsadónk az idei nyáron összeállított egy, az érintett tanulókhoz kapcsolódó összes juttatást, járulékot, elszámolható alap és kiegészítő normatívát bemutató táblázatot, ahol szembeállította egymással a tanulószerveződéshez és az együttműködési megállapodáshoz kapcsolódó pénzügyi elszámolást, ami az ügyvezető számára - tanácsadónk több évi próbálkozásának eredményeként -, meggyőző erejűnek bizonyult.

A felnőttoktatás esti munkarendjében két szakközépiskola is elindította a **CNC gépkezelő** szakma képzését. A Szakképzési Centrum utasítására a képzést teljes egészében iskolai keretek között tervezték megvalósítani, ezért a csoportok indulásáról nem tájékoztatták kamaránkat. Miután értesültünk a képzésekről, megkezdtük a kapcsolatfelvételt a gépi forgácsolásban érintett gyakorlati képzőkkel. Mivel Vas megyében eddig nem volt nappali képzés keretében megvalósított képzés CNC gépkezelő szakmában, egyetlen szervezet rendelkezik képzési engedéllyel a megye másik részén, ahol más megyei tanulók képzését biztosítják ezen a szakterületen. Az egyik iskolához kapcsolódóan a környék képzői kapacitás hiányra (eszköz, oktató) hivatkozva nem vállalták a tanulók képzését, míg a másik iskola tekintetében a képzők megkeresése, tájékoztatása megtörtént, a visszajelzéseiket várjuk.

A **villanyszerelő** szakképesítésben az elmúlt időszakban kettő nagy cég gyakorlati képzésbe történő bevonására is sikeresen sor került. Jelenleg folyamatban van egy, a felnőttoktatás esti munkarendjében tanuló csoport gyakorlati képzőhelyen történő elhelyezése. Sajnos az ezzel kapcsolatos kommunikáció is nehézkesen indult az iskolával.

Építészet, Faipar

A 2015/2016-os tanév jelentős és befolyással bíró történése az **építészet** és **faipar** területén, hogy a Bau-Extra Oktatási és Szakképzési Korlátolt Felelősségű Társaság, amely régóta a kamara által nyilvántartott magas tanulói létszámkapacitással rendelkező, kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely 2016. augusztus 31. napjával megszüntette szakképzési tevékenységét. A megszüntetés oka a korábbi évektől kezdődően érzékelhető és egyre csökkenő tanulói létszám, amely lehetetlenné tette a csoportos képzési tevékenység fenntartását. A **festő, mázoló, tapétázó, kőműves**

és hidegburkoló, valamint **asztalos** szakképesítésekben tanuló diákok más gyakorlati képzőhelyre történő átirányítása a kamara segítségével megtörtént.

Az előző tanévben sikerként könyvelte el az SZMSZC Hefele Menyhért Építő- és Faipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, hogy elindult egy nappali tagozatos és egy felnőttoktatás esti munkarendjében tanuló bádigos csoport. Korábban nem volt megyénkben bádigos képzés, ezért új képzőhelyeket kellett bevonnunk a gyakorlati képzés megvalósítása érdekében. Sajnos ebben a tanévben megfelelő számú jelentkező hiányában nem indult el osztály ebben a hiányszakmában.

Ügyvitel

Az **ügyvitel ágazat** és az **ügyviteli tikár** szakképesítés szakmai gyakorlata az előző tanévig kizárólag a nyári időszakban került kihelyezésre külső képzőhelyre, azonban a körmendi SZMSZC Rázsó Imre Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája a 13. évfolyam nyári gyakorlatától kezdődően a 14. évfolyam tanévében is kihelyezi a tanulókat tanulószerveződés, vagy a költségvetési szervek esetében együttműködési megállapodás keretében.

Függetlenül attól, hogy a tanulók csak az összefüggő szakmai gyakorlatot vagy az évközi is az adott képzőhelyen töltik, szinte mindenhol örömmel fogadják őket. Ez főként annak köszönhető, hogy a tanulók az ügyvitel területén bármilyen folyamatba bekapcsolhatók, ami az adott szervezet életében aktuálisan történik.

Vendéglátás-turisztika

Vendéglátás-turisztika szakmacsoportban továbbra is problémát jelent a jogszabályi előírásoknak megfelelő személyi feltételek biztosítása. A támogatott mesterképzésben résztvevők körében is nagyfokú a fluktuáció. Megyénkben nemcsak Ausztria elszívó ereje érződik a vendéglátás területén, hanem tapasztalataink szerint több friss mesterlevéllel rendelkező oktató élt előnyösebb munkaerőpiaci helyzetével, és munkahelyet váltott. A felmerülő személyi feltételek hiányát a képzők új alkalmazott felvételével, vagy megbízási szerződéses foglalkoztatással, illetve 60 év feletti oktatók képzésbe történő bevonásával próbálják megoldani.

Az ebben a támogatási időszakban zajlott piaci alapú és támogatott mesterképzésben az előző évhez képest lényegesen kevesebben vettek részt. Azonban látva a terület problémáit megyénkben, a támogatott mesterképzésben a vendéglátásszervező-vendéglős szakképesítést indítottuk el.

A SZMSZC III. Béla Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája a felnőttoktatás esti munkarendje szerinti **szakács** képzést indított 2016 őszén. Az iskola nem tett eleget az adatszolgáltatási kötelezettségének, nem tájékoztatta kamaránkat. Ennek következtében a szakács tanulók gyakorlata jelenleg az iskolai tankonyhában folyik annak ellenére, hogy a kamara részéről biztosítani tudjuk a megfelelő számú gyakorlati képzőhelyet. Az egyeztetések pillanatnyilag is folynak.

A **vendéglátásszervező-vendéglős** tanulók a 13. évfolyam kezdetétől tanulószerveződéssel rendelkeznek, azonban heti egy napot töltenek gyakorlaton, melyet a képzőink nagyon kevésnek tartanak.

Vegyipar

A 2016/2017-es tanév őszén egyeztetések történtek a körmendi SZMSZC Rázsó Imre Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája és az Egis Gyógyszergyár Zrt. Körmendi Gyáregysége között egy új szakképesítés, a **gyógyszerkészítmény-gyártó** elindításáról. A szervezet tájékoztatást kért a kamarától a szakképesítés elindulását megelőző tennivalókról és a tanulószerveződéses jogviszonyról. A képzést a 2017/2018-as tanévben tervezik elindítani.

Képzőhely-látogatások tapasztalatai

Kamaránknál a képzőhely látogatás szervezési-lebonyolítási folyamata a következő gyakorlat alapján történik: időszerű látogatás tervezése, gazdálkodó- vagy egyéb szervezet képviselőjével telefonos egyeztetés, elektronikus megerősítés küldése a helyszínről és az időpontról, csatolva a szükséges dokumentumok listáját. Látogatást követően emlékeztető e-mail küldése a tapasztalatokról, hiánypótlás kérése.

Tanácsadóink a képzőhely-látogatások alkalmával esetenként a foglalkozási napló hiányos, vagy nem megfelelő bontású (heti) vezetését, a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat megújításának hiányát, a sikeresen teljesített félévet követő tanulói juttatás emelésének és/vagy a kedvezményes étkezési hozzájárulás biztosításának elmulasztását, valamint a felelősségbiztosítás megkötésének hiányát tapasztalják.

Az idei évben egy újabb probléma jelent meg a képzőhely-látogatások szervezésével és lebonyolításával kapcsolatban. Az építészeti szakmacsoportban több gyakorlati képzőhelynél akadályba ütközött a látogatás megvalósítása. Néhány vállalkozóval többszöri telefonos és e-mailos megkereséssel sem sikerült időpontot egyeztetni, ezt követően hivatalos írásos formában kértük az együttműködésre, és lehetőségük volt határidőig megadni egy időpontot és helyszínt a látogatás lebonyolítására. A levél ezen kívül tartalmazta a tanulószerveződés megkötésével járó kötelezettségeket és a kamara hatósági jogköréből eredő ellenőrzési formákat. Az érintettek közül néhányan együttműködőek voltak, azonban kettő gazdálkodónál köztes ellenőrzés lefolytatására irányuló végzés került kiállításra.

A kereskedelem és a vendéglátás területén a látogatást követő, többszöri hiánypótlási kérelmet hagyott figyelmen kívül egy-egy képzőnk, ezekben az esetben is köztes ellenőrzés került elrendelésre.

Gyakorlati képzők észrevételei, javaslatai

- A gyakorlati képzők az esetek többségében örömmel veszik tanácsadóink látogatásait, ahol lehetőség nyílik a képzések megvalósításához kapcsolódó előírások, elszámolási lehetőségek egyeztetésére. Nehézséget az jelent számukra, hogy kevés szakmai segítséget kapnak egyes szakképző iskoláktól a kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzés megvalósítása érdekében. Az is előfordul, hogy nem jelzik a képzőknek, hogy egy tanuló tanulói jogviszonya megszűnik, sikeres vagy épp sikertelen szakmai vizsgát tett.

- Azon gyakorlati képzőknél, akiknél különböző iskolákból, de azonos szakmában és évfolyamban vannak tanulók, kitűnnek az elméleti képzést biztosító intézmények közötti jelentős óraszámkülönbségek, amelyek zavaróan hatnak a tananyag párhuzamos előrehaladásában.
- A gyakorlati képzők szakember hiányról panaszkodnak. Szeretnék, ha a tanulóképzésükkel saját munkaerő utánpótlásukat tudnák biztosítani, azonban ez csak ritkán valósul meg az ismert rajtuk kívül álló okok miatt. Mivel nem maradnak szakképzett alkalmazottaik, a jövőre nézve a tanulóképzés is veszélybe kerül, oktatóik hamarosan nyugdíjba mennek és nincs utánpótlás.
- Egészségügyi szakképesítések gyakorlati képzésével foglalkozó egyik szervezet kerekasztal beszélgetésre hívta a kamara és az iskola képviselőit, melynek témája a tanuló toborzás és a tanulók „megtartási” lehetőségei voltak. A tanulószereződéses képzésbe investált erőforrások ellenére rendkívül kevés tanulójuk marad meg továbbfoglalkoztatásban. Ennek okait próbálták feltárni, illetve a jövőre nézve megoldási javaslatokat vártak a résztvevőktől. Az alábbi javaslatok fogalmazódtak meg: pályaorientáció, közösségi oldalakon figyelemfelhívás, tanulószereződés melletti tanulmányi szerződés kötésének lehetősége.
- Teljes körű tájékoztatást követően az egészségügyben és a szociális szolgáltatások területén a gyakorlati képzők többsége szívesen kötött saját dolgozóival tanulószereződést.
- A tanulók hozzáállásával nincsenek megelégedve a képzők. Úgy vélik, sokan nehézkesen kezdenek bele a napi munkavégzésbe, nem szakmaorientáltak.

Kamarai garanciavállalással kapcsolatos tapasztalatok

Az iskolák a kamarai garanciavállalás szellemében tervezték a nappalis képzéseiket, partnerek voltak a tavaszi adatszolgáltatásban. Sajnos nem mondható el mindez az esti oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás területén. Javában folytak a képzések 2016 őszén, amikor a kamara tudomást szerzett azokról. Az ezzel kapcsolatos adatszolgáltatás, - az erre irányuló kérésünk ellenére is - nehézkes az iskolák részéről. A tanulók elhelyezése jelenleg is folyamatban van.

A felnőttoktatásban megkötődtek a tanulószereződések azoknál a szakmáknál, amelyek munkarendje lehetővé tette a főállású tanulók gyakorlati képzésének megvalósítását, illetve, ahol nem volt nap közbeni elfoglaltsága a tanulónak. Igazolás azon felnőttoktatásban részt vevő tanulók részére került kiállításra, akik meglévő munkaviszonyuk mellett nem tudták összeegyeztetni a gyakorlati órák letöltését egy külső gyakorlati képzőhelyen.

Egyes szakképesítésekben szükséges a kamarai igazolás kiállítása. Ennek oka, hogy az adott szakképesítésben nem tudunk megfelelő gyakorlati képzőhelyet biztosítani a tanulók számára, vagy a nyilvántartásunkban szereplő, képzési engedéllyel rendelkező szervezet nem kívánja fogadni a tanulókat gyakorlati képzésre.

Egyéb megvalósult feladatok

- 2015 decemberében és 2016 novemberében Szakképzési Fórum keretei között Lászlóné Szép Györgyi előadásain tájékozódhattak képzőink és könyvelőik „A szakképzési hozzájárulás változásairól” és „A szakképzési hozzájárulás teljesítéséről”.
- A törvényi változásokat követő szakmai anyagokat, tájékoztató anyagokat készítettünk el.
- A Szakképzési Centrumok főigazgatóival egyeztető megbeszélésre került sor 2016. februárjában.
- Szakmai egyeztetésekre került sor kamaránkban az egyik szakképző iskola kezdeményezésére - több szakképesítés vonatkozásában is -, a végzős tanulókkal szerződésben álló gyakorlati képzők és az iskolai szakmai oktatók, vezetők részvételével, ahol a sikeres szakmai vizsgára történő felkészítést egyeztették az érintettek.
- Egyre hangsúlyosabban és egyre több fórumon (e-mail, honlap, hírlevél, megyei napilap) tájékoztatjuk a gyakorlati képzőket a jogszabályi változásokról (pl.: minimálbér, sikeres félévet követő pénzbeli juttatás emelése, összefüggő gyakorlathoz kapcsolódó kötelező juttatás, stb.).
- A tanulósz szerződéssel megvalósuló összefüggő gyakorlat előkészítéseként minden 9. osztályban szülői értekezleten és osztályfőnöki órán is megtörtént az érintettek tájékoztatása.
- A gyakorlati képzési igénybejelentések beérkezését követően tanácsadóink felkeresték a potenciális képzőhelyeket, és tájékoztatták őket az eljárás rendjéről, a kapcsolódó jogokról és kötelezettségekről.
- Szakképzési tanácsadóink elkísérték a pályaválasztás előtt álló általános iskolai diákokat és tanáraikat, valamint a szakiskolai tanulókat a Szakma Sztár Fesztiválra, ahol tárlatvezetés keretében segítették az egyes szakképesítések megismerését.
- Tanácsadóink az ágazati szakközépiskolai képzésben résztvevő tanulók összefüggő gyakorlatához kapcsolódó együttműködési megállapodások előkészítő munkáiban vállaltak nagy szerepet.
- Tanácsadóink részt vettek az MKIK felkészítésén, majd sikeresen teljesítették a tanulósz szerződéses tanácsadói vizsga követelményeit.

Észrevétel, javaslat

- A gyakorlati képzés személyi feltételéhez kötött mester kötelezettség bevezetése óta egyre gyakoribb, hogy a feltétel megteremtése vagy fenntartása érdekében a gazdálkodók megbízási szerződéssel foglalkoztatnak oktatót. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szerződések ismeretségi alapon kötnek és az ilyen gyakorlati képzések megvalósulásánál feltételezhető, hogy nagyrészt nem a megbízott oktató foglalkozik a diákokkal a gyakorlati napokon.
- Míg a képzések fenntartási költségei (rezsiköltség, anyagköltség), a tanulói juttatás alapjául szolgáló minimálbér folyamatosan emelkednek, továbbá az étkezési támogatáshoz kapcsolódóan is nagymértékben növekedni fognak a szervezetek járulékkerhei az elkövetkező időszakban, addig az alapnormatíva és a kapcsolódó súlyszorzók mértéke évek óta változatlan mértékű. Örömmel vették ugyan a képzők az új kiegészítő csökkentő tételek bevezetését, azonban ezek érvényesítésére nem minden szervezetnek van lehetősége (lsd. egyéb szervezetek). Javasolnánk a finanszírozás mértékeinek, a jogosultak körének felülvizsgálatát.

- Az új tanév indulásához kapcsolódó jogszabályok, rendeletek (módosítások) megjelenésének hiánya, illetve késedelmes megjelenése negatív hatással volt a gyakorlati képzés szervezésére. Ez egyaránt nehézséget okozott az iskolák, a szervezetek, valamint a kamara munkatársai számára. Javasoljuk, hogy a jogszabályok megjelenése legalább egy évvel előzze meg a hatályba lépésüket, így kellő idő állna rendelkezésre a bevezetés előkészítésére, és kevesebb lenne a tanév kezdeti bizonytalanság, a kapkodás, a „feszültség” a szakképzés résztvevői között.
- A jogszabályi környezet folyamatos változásai nagyon megnehezítik a hatékony munkavégzést és naprakész tanácsadást. További nehézségként jelenik meg, hogy bizonyos esetekben a jogszabályok tartalma és a jogalkotó szándéka nem egyértelműek, sok esetben értelmezés kérdése ki, hogy jár el akár a képzők, akár a könyvelők részéről. Számos esetben több jogszabály egyidejű olvasása és értelmezése szükséges a megfelelő álláspont kialakításához, amely szintén nehézséget okoz többek számára, mivel sok esetben egységes szerkezetben nem találhatóak meg az adott helyzetre vonatkozó szabályozások.
- Az MKIK által kitűzött legfontosabb stratégiai cél a duális képzés erősítése, ezzel együtt a tanulószerveződések számának növelése. Ehhez kapcsolódóan javasoljuk, hogy a kerettantervekben a képzési helyszínekre vonatkozóan ne csak ajánlás jelenjen meg, hanem akár kötelező jelleggel meg lehetne jelölni a gazdálkodó szervezeteknél letöltendő gyakorlati képzési helyszínt. Így adott esetben például egy érettségire épülő képzés esetén is jobban indokolható lenne a tanulószerveződés kötés az iskolák felé, mivel a szakgimnáziumi képzésekre nem vonatkozik a kamarai garanciavállalás.
- A www.tanuloszerzodes.hu honlapot jónak tartjuk, a megfelelő fejlesztéseket és feltöltéseket követően mindenki számára nagyon hasznos honlappá válhat. Kellő tájékoztatói felület lesz képzőhelyek, tanulók és szüleik, iskolák és a szakképzési tanácsadók részére is.
- 2016. novemberi Szakmai Tanácsadói Nap nagyon hasznosnak bizonyult, jó iránynak tartjuk, hogy a rendezvényt megelőzően tehetjük fel a kérdéseinket, amelyekre az előadásokba ágyazva megkaptuk a választ. A későbbiekben is örömmel fogadjuk, és nélkülözhetetlennek tartjuk a hasonló szakmai rendezvényeket a megfelelő feladatellátás érdekében.

Az érintett időszakra vonatkozóan is megállapíthatjuk, hogy a Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által működtetett tanácsadói hálózat munkatársai sikeresen teljesítették a támogatási szerződésben vállalt feladatokat.

Szombathely, 2016. november 30.

Balogh Károly Zsolt
főtitkár

Szabó Tímea
képzésért felelős vezető

Vargáné Krug Ágnes
II. képzési csoport vezetője